

ردیف	نمره	سؤال
۱	۱	الف) (أَنَا بَرِيدُ اللَّهِ لِيُذْهِبَ عَنْكُمْ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً): «همانا خداوند اراده کرده است که دور گرداند از شما اهل بیت، پلیدی و ناپاکی را و شما را کاملاً پاک و طاهر قرار دهد.» ب) این آیه عصمت اهل بیت را بیان می‌کند. (صفحه ۷۰ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) لِيُذْهِبَ (۲۵ره نمره) أَهْلَ الْبَيْتِ (۲۵ره نمره) ب) عصمت اهل بیت (۵ره نمره)
۲	۰.۵	«قطعاً دین نزد خداوند، اسلام است و اهل کتاب در آن، راه مخالفت نمی‌یومند مگر پس از آنکه به حقایق آن آگاه شدند، آن هم به دلیل رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت.» (صفحه ۲۳ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: به دلیل رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت (۵ره نمره).
۳	۰.۵	پیامبر (ص) چنان علاقه‌مند به نجات مردم از گمراهی بود که گاه نزدیک بود از شدت غصه و اندوه فراوان از پا درآید که خداوند به او فرمود: (لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسِكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ): «مشرکان شاید که جانت را [از شدت اندوه] از دست بدهی از اینکه برخی ایمان نمی‌آورند.» این آیه به یکی از ویژگی‌ها و ابعاد رهبری پیامبر، یعنی «سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم» اشاره دارد. (صفحه ۷۷ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم (۵ره نمره)
۴	۱	الف) ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام ب) ولایت ظاهری یا (اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی) امام باقر می‌فرماید: «بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ عَلَى الصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَالصُّومِ وَالْحَجِّ وَالْوَلَايَةِ وَ لَمْ يَنْدِ بِشَيْءٍ كَمَا نُوَدَى بِالْوَلَايَةِ» «اسلام بر پنج پایه استوار شده است: بر نماز، زکات، روزه، حج و ولایت و به چیز دیگری دعوت نشده آن گونه که به ولایت دعوت شده است.» با توجه به کلمه «الولایة» می‌توان نتیجه گرفت که یکی از مسئولیت‌های پیامبر (ص) ولایت بر جامعه است (ولایت ظاهری= اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی) و همچنین اجرای قوانین الهی و احکام اجتماعی مانند خمس، زکات، حج و... بدون تشکیل حکومت اسلامی امکان‌پذیر نمی‌باشد (ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام) (صفحه ۵۰ و ۴۹ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام (۵ره نمره) ب) ولایت ظاهری یا (اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی) (۵ره نمره)
۵	۰.۵	نادرست؛ فقط معجزه آخرین پیامبر است که هم مردم زمان خودش و هم آیندگان معجزه بودن آن را تأیید و آن را فوق توان بشری می‌دانند و معجزات پیامبران گذشته، فقط برای مردم آن زمان قابل مشاهده بود و امروز اثری از آنها باقی نمانده است. (صفحه ۳۷ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: نادرست (۵ره نمره)
۶	۰.۵	درست؛ سخن گفتن قرآن پیرامون موضوعاتی همچون عدالت‌خواهی، علم‌دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها بیانگر تأثیرناپذیری قرآن از عقاید دوران جاهلیت است. (صفحه ۴۱ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: درست (۵ره نمره)
۷	۰.۵	نادرست؛ قرآن کریم در آیات خود به حرکت زمین اشاره می‌کند که از آن جمله، تشبیه زمین به «دلول» است. (صفحه ۴۲ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: نادرست (۵ره نمره)

ردیف	نمره	سؤال
۸	۰.۵	گزینه ۳؛ امام کاظم (ع) به هشام فرمود: «ای هشام، ... آنان که در تعقل و تفکر برترند، نسبت به فرمان‌های الهی داناترند و آن کس که عقلش کامل‌تر است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است، (صفحه ۱۶ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: گزینه ۳، - آن کس که عقلش کامل‌تر است. (۵/نمره)
۹	۰.۵	گزینه ۲؛ (ومن یتبع غیر الإسلام دیناً فلن یقبل منه وهو فی الآخرة من الخاسرین): «و هر کس که دینی جز اسلام اختیار کند، هرگز از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از زیانکاران خواهد بود، (صفحه ۳۱ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: گزینه ۲، - کسانی که دینی غیر از اسلام اختیار کردند. (۵/نمره)
۱۰	۰.۵	گزینه ۱؛ بیت «نگار من که به مکتب نرفت و خط نوشت به غمزه مسئله‌آموز صد مدرس شد، اشاره به امی بودن (درس‌نخوانده بودن) پیامبر (ص) و اعجاز محتوایی قرآن دارد که این بیت با آیه (و ما کنت تتلوا من قبله من کتاب ولا تحطه یمینک إذا لارتاب المیطلون) ارتباط مفهومی دارد. (صفحه ۳۶ و ۴۳ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: گزینه ۱، - (وما کنت تتلوا من قبله من کتاب) (۵/نمره)
۱۱	۱	۱ - ج: آیه تطهیر در منزل ام سلمه همسر رسول خدا (ص) نازل شده است. (صفحه ۶۹ کتاب درسی) ۲ - ب: مردم که از محتوای آیه ولایت باخبر شدند، تکبیر گفتند و رسول خدا (ص) نیز ستایش و سپاس خدا را به جا آورد. (صفحه ۶۵ کتاب درسی) ۳ - الف: پس از نزول آیه انذار پیامبر اسلام (ص) برای انجام دستور الهی «خویشان نزدیک را انذار کن» چهل نفر از بزرگان بنی‌هاشم را دعوت کرد و درباره اسلام با آنان سخن گفت و آنان را به دین اسلام فرا خواند و از آنان برای ترویج و تبلیغ اسلام، کمک خواست. درخواست پیامبر (ص)، سه بار مطرح شد و هر بار، همه سکوت کردند و تنها حضرت علی (ع) قاطعانه اعلام آمادگی و وفاداری کرد. (صفحه ۶۴ کتاب درسی) ۴ - د: پس از واقعه حدیث غدیر و پایان سخنرانی پیامبر اسلام (ص)، مردم برای عرض تبریک و شادباش به سوی امام آمدند و با وی بیعت کردند. (صفحه ۶۹ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: ۱ - ج - منزل ام سلمه (۲۵/نمره) ۲ - ب - تکبیر گفتن مردم و ستایش خداوند توسط پیامبر (ص) (۲۵/نمره) ۳ - الف - اعلام وفاداری حضرت علی (ع) (۲۵/نمره) ۴ - د - تبریک گفتن مردم و بیعت کردن آنان (۲۵/نمره)
۱۲	۰.۷۵	کسانی که به مردم فرمان می‌دهند و قانون‌گذاری می‌کنند، در حالی که فرمان و قانونشان برگرفته از فرمان الهی نیست، طاغوت نامیده می‌شوند. (صفحه ۵۱ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: کسانی که به مردم فرمان می‌دهند (۲۵/نمره) و قانون‌گذاری می‌کنند، (۲۵/نمره) در حالی که فرمان و قانونشان برگرفته از فرمان الهی نیست، طاغوت نامیده می‌شوند. (۲۵/نمره)
۱۳	۰.۲۵	بهترین مخلوقات (إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ): «کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، اینان بهترین مخلوقات‌اند»، (صفحه ۸۰ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: بهترین مخلوقات (۲۵/نمره)
۱۴		الف) رسول خدا (ص) با انجام وظایف عبودیت و بندگی و در مسیر قرب الهی، به مرتبه‌ای از کمال نائل شد که می‌توانست عالم غیب و ماورای طبیعت را مشاهده کند. ب) میزان بهره‌مندی انسان‌ها از این هدایت معنوی، به درجه ایمان و عمل آنان بستگی دارد.

ردیف	نمره	
۱	۰.۵	(صفحه ۵۳ و ۵۲ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) با انجام وظایف عبودیت و بندگی (۵/۵ نمره) ب) به درجه ایمان و عمل آنان (۵/۵ نمره)
۱۵	۰.۵	شناخت هدف زندگی نکته: از کجا آمده‌ام آمدنم بهر چه بود ← شناخت هدف زندگی به کجا می‌روم آخر نمایی وطن ← درک آینده خویش (صفحه ۱۳ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: شناخت هدف زندگی (۵/۵ نمره)
۱۶	۰.۵	هدایت خداوند برای انسان از مسیر دو ویژگی (توانایی تعقل و تفکر - قدرت اختیار و انتخاب) می‌گذرد؛ یعنی خداوند از طریق پیامبران برنامه هدایت انسان را می‌فرستد، تا انسان با تفکر در این برنامه و پی بردن به ویژگی‌ها و امتیازات آن، با اختیار خود این برنامه را انتخاب کند. (صفحه ۱۵ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: توانایی تعقل و تفکر (۲۵/۵ نمره) قدرت اختیار و انتخاب (۲۵/۵ نمره)
۱۷	۰.۵	یکی از علل فرستادن پیامبران متعدد، رشد تدریجی سطح فکر مردم است، از این رو پیامبران مأمور شده‌اند که با مردم به اندازه عقل‌شان سخن بگویند. (صفحه ۲۵ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: رشد تدریجی سطح فکر مردم (۵/۵ نمره)
۱۸	۰.۵	فطرت مشترک منشاء دین واحد است. (صفحه ۲۴ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: فطرت مشترک یا ویژگی‌های فطری مشترک (۵/۵ نمره)
۱۹	۰.۵	خداوند معجزه اصلی پیامبر اسلام (ص) را قرآن قرار داده است؛ کتابی که هیچ کس توان آوردن مانند آن را ندارد. خداوند به کسانی که در الهی بودن قرآن کریم شک دارند، پیشنهاد کرده است تا کتابی همانند آن را بیاورند که این دعوت به مبارزه را تحدی می‌گویند. (صفحه ۳۷ و ۳۸ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: دعوت به مبارزه را «تحدی» می‌گویند (۵/۵ نمره)
۲۰	۰.۵	گفتار و رفتار پیامبر اسلام (ص) اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی است. (صفحه ۴۹ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: گفتار (۲۵/۵ نمره) و رفتار پیامبر (ص) (۲۵/۵ نمره)
۲۱	۰.۵	مسئولیت اول پیامبر (ص)، یعنی دریافت و ابلاغ وحی به مردم، با ختم نبوت پایان می‌پذیرد و دو مسئولیت دیگر یعنی تعلیم و تبیین دین (مرجعیت دینی) و ولایت ظاهری، پس از ایشان استمرار می‌یابد. (صفحه ۶۳ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: تعلیم و تبیین دین یا (مرجعیت دینی) (۲۵/۵ نمره) ولایت ظاهری (۲۵/۵ نمره)
۲۲		رفتار رسول خدا (ص) با مردم به قدری محبت‌آمیز بود که مردم، ایشان را پدر مهربان خود می‌دانستند و در سختی‌ها به ایشان پناه می‌بردند. (صفحه ۷۶ کتاب درسی) راهنمای تصحیح:

ردیف	نمره	
	۰.۵	ایشان را پدر مهربان خود می‌دانستند (۲۵، نمره) و در سختی‌ها به ایشان پناه می‌بردند (۲۵، نمره).
۲۳	۱	<p>زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است. درحالی‌که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه‌ای کافی نیست، به خصوص که راه‌های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون‌اند.</p> <p>(صفحه ۱۴ کتاب درسی) راهنمای تصحیح:</p> <p>زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه (۲۵، نمره) و آزمون است (۲۵، نمره). درحالی‌که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه‌ای کافی نیست (۲۵، نمره) به‌خصوص که راه‌های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون‌اند. (۲۵، نمره)</p>
۲۴	۱.۵	<p>با تلاش و کوشش مسلمانان و در پرتو عنایت الهی و با اهتمامی که پیامبر اکرم (ص) در جمع‌آوری و حفظ قرآن داشت، این کتاب دچار تحریف نشد و هیچ کلمه‌ای بر آن افزوده و یا از آن کم نگردید و به همین جهت این کتاب نیازی به «تصحیح» ندارد و جاودانه باقی خواهد ماند.</p> <p>(صفحه ۲۹ کتاب درسی) راهنمای تصحیح:</p> <p>با تلاش و کوشش مسلمانان (۲۵، نمره) و در پرتو عنایت الهی (۲۵، نمره) و با اهتمامی که پیامبر اکرم (ص) در جمع‌آوری و حفظ قرآن داشت (۲۵، نمره). این کتاب دچار تحریف نشد و هیچ کلمه‌ای بر آن افزوده و یا از آن کم نگردید (۲۵، نمره) و به همین جهت این کتاب نیازی به «تصحیح» ندارد (۲۵، نمره) و جاودانه باقی خواهد ماند (۲۵، نمره).</p>
۲۵	۱.۲۵	<p>زیبایی لفظی سبب نفوذ خارق‌العاده این کتاب آسمانی در افکار و قلوب در طول تاریخ شده است و بسیاری از مردم به‌خصوص ادیبان و اندیشمندان، تحت تأثیر آن مسلمان شده‌اند.</p> <p>(صفحه ۴۰ کتاب درسی) راهنمای تصحیح:</p> <p>زیبایی لفظی سبب نفوذ خارق‌العاده این کتاب آسمانی در افکار و قلوب (۲۵، نمره) در طول تاریخ شده است و بسیاری از مردم (۲۵، نمره) به‌خصوص ادیبان (۲۵، نمره) و اندیشمندان (۲۵، نمره)، تحت تأثیر آن مسلمان شده‌اند (۲۵، نمره).</p>
۲۶	۱	<p>اگر پیامبری در دریافت وحی و رساندن آن به مردم معصوم نباشد، دین الهی به درستی به مردم نمی‌رسد و امکان هدایت از مردم سلب می‌شود.</p> <p>(صفحه ۵۳ کتاب درسی) راهنمای تصحیح:</p> <p>اگر پیامبری در دریافت وحی و رساندن آن به مردم معصوم نباشد، دین الهی به درستی به مردم نمی‌رسد (۵، نمره) و امکان هدایت از مردم سلب می‌شود (۵، نمره).</p>
۲۷	۱	<p>از آنجا که امام همه مسئولیت‌های پیامبر اکرم (ص) جز دریافت و ابلاغ وحی را دارد، بنابراین، باید همان صفات و ویژگی‌های پیامبر را نیز داشته باشد تا مردم به وی اطمینان کنند و راهنمایی‌های او را بپذیرند. از جمله این ویژگی‌ها «عصمت» است. البته تشخیص عصمت برای انسان‌ها ممکن نیست؛ یعنی انسان‌ها نمی‌توانند تشخیص دهند که چه کسی معصوم است و مرتکب هیچ گناهی نمی‌شود. بنابراین، همان‌طور که پیامبر از طرف خدا معرفی و معین می‌شود، تنها خداوند است که می‌تواند فرد شایسته مقام امامت را معرفی کند و به مردم بشناساند.</p> <p>(صفحه ۶۴ کتاب درسی) راهنمای تصحیح:</p> <p>زیرا تشخیص عصمت که از ویژگی‌های امامت است برای انسان‌ها ممکن نیست (۵، نمره)؛ یعنی انسان‌ها نمی‌توانند تشخیص دهند که چه کسی معصوم است (۲۵، نمره) و مرتکب هیچ گناهی نمی‌شود (۲۵، نمره).</p>
۲۸	۱.۲۵	<p>کتاب «نهج البلاغه»، بخشی از سخنرانی‌ها، نامه‌ها و پند و اندرزهای حضرت علی (ع) را در خود جای داده است و حکایتگر دانش بی‌مانند و علم بی‌کران ایشان است.</p> <p>(صفحه ۸۳ کتاب درسی) راهنمای تصحیح:</p> <p>کتاب نهج البلاغه بخشی از سخنرانی‌ها (۲۵، نمره) نامه‌ها (۲۵، نمره) و پند و اندرزهای حضرت علی (ع) را در خود جای داده است (۲۵، نمره) و حکایتگر دانش بی‌مانند و علم بی‌کران ایشان است (۵، نمره).</p>